

**ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA
K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA STARÁ TURÁ
NA ROK 2023
S VÝHĽADOM NA ROKY 2024 - 2025**

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stará Turá na rok 2022 (ďalej len „stanovisko“).

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta Stará Turá na roky 2023 - 2025 a návrhu rozpočtu na rok 2023 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie Mestskému zastupiteľstvu Stará Turá (ďalej len „MsZ“).

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s nasledovnými všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- zákonom 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“),
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta www.staratura.sk odo dňa 10.10.2022 v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Návrh rozpočtu bol zverejnený v zákonnej lehote aj na centrálnej úradnej elektronickej tabuli (CUET) dňa 12.10.2022. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu mesta v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na mestskom úrade. Návrh rozpočtu mesta na rok 2023 je samostatným bodom rokovania MsZ dňa 27.10.2022.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

B. TVORBA A ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný programový rozpočet na roky 2023 – 2025, t. j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta Stará Turá, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta, najmenej na tri rozpočtové roky. Rozpočet obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií: Základná škola, Materská škola, Základná umelecká škola a Centrum voľného času; ako aj príspevky príspevkovým organizáciám mesta: Technické služby Stará Turá a Dom kultúry Javorina. V rámci návrhu rozpočtu sú vyjadrené aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých zakladateľom je mesto.

Navrhované výdavky rozpočtu mesta sú alokované do 15-tich programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty. Ide o nasledovné programy:

- Program 1 Plánovanie, manažment a kontrola
- Program 2 Propagácia a marketing
- Program 3 Interné služby
- Program 4 Ostatné služby
- Program 5 Bezpečnosť, právo a poriadok
- Program 6 Odpadové hospodárstvo
- Program 7 Komunikácie
- Program 8 Doprava
- Program 9 Vzdelávanie
- Program 10 Šport
- Program 11 Kultúra
- Program 12 Prostredie pre život
- Program 13 Sociálna starostlivosť
- Program 14 Bývanie
- Program 15 Administratíva

Každý program predstavuje rozpočet pre danú oblasť, ktorý zohľadňuje disponibilné zdroje mesta. Jednotlivé programy obsahujú podprogramy, prvky a projekty slúžiace k plneniu zámerov a cieľov jednotlivých programov. Každý program a podprogram má priradený kód

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

a názov, ktorý popisuje obsah daného programu a jeho častí a ku všetkým cieľom je definovaná jasná zodpovednosť jednotlivých organizačných zložiek mesta za ich plnenie. Na úrovni programov sú zadané zámery popisujúce stav, ktorý má mesto v príslušnom období dosiahnuť v jednotlivých oblastiach.

Návrh rozpočtu zohľadňuje existenciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Stará Turá na roky 2016 – 2022, ako aj návrh Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Stará Turá na roky 2022 – 2030. Vybrané konkrétne ciele tohto strategického dokumentu sú transformované do návrhu rozpočtu. V súvislosti s prípravou a tvorbou návrhu rozpočtu bol vypracovaný Harmonogram pre tvorbu programového rozpočtu mesta pre rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025 s určením časového rámca pre splnenie zadaných úloh jednotlivých subjektov rozpočtového procesu. Rozpočtový proces je upravený v internej smernici mesta Stará Turá č. 2/2016 – IS - O zásadách rozpočtového hospodárenia.

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2025 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rok.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné.

3. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Návrh rozpočtu pre rok 2023 bol pripravovaný v čase prebiehajúcej finančnej a energetickej krízy, ktorej ďalší vývoj nie je možné jednoznačne určiť a dôsledky z nej plynúce môžu mať pre rozpočet mesta v nasledujúcom období vážne následky. Radia sa sem najmä situácie, ktoré závisia od riešení štátu a mesto má v nich len obmedzené možnosti riešenia. Na zostavenie návrhu rozpočtu mesta pre rok 2023 mala vplyv aj neistota v súvislosti so schválením štátneho rozpočtu.

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia k 31.12.2021, z očakávaného plnenia rozpočtu k 31.12.2022 a analyzovania príjmových a výdavkových možností mesta v nasledujúcom období. V oblasti tvorby rozpočtu príjmov sa vychádzalo z platných právnych noriem, z odhadu založeného na prognóze MF SR, ktorý zverejnila Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, z financovania prenesených kompetencií a z vlastných príjmových možností mesta.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Východiská zostavenia rozpočtu:

	Skutočnosť rok 2019	Skutočnosť rok 2020	Skutočnosť rok 2021	Schválený rozpočet rok 2022	Očakávaná skutočnosť rok 2022	Návrh rozpočtu rok 2023	Výhľad rozpočet rok 2024	Výhľad rozpočet rok 2025
Bežné príjmy	7 078 131	7 526 271	8 149 964	7 639 193	7 984 859	8 524 468	8 874 286	9 400 066
Kapitálové príjmy	305 025	535 010	1 770 770	2 357 943	936 128	2 488 071	1 315 100	2 949 207
Príjmy spolu	7 383 156	8 061 281	9 920 734	9 997 136	8 920 987	11 012 539	10 189 386	12 349 273
Bežné výdavky	6 542 935	6 495 659	6 852 989	7 253 333	7 600 114	8 326 007	8 677 931	8 691 602
Kapitálové výdavky	1 015 622	1 309 286	4 440 042	6 599 355	5 110 580	5 172 422	1 339 426	3 259 182
Výdavky spolu	7 558 557	7 804 945	11 293 031	13 852 688	12 710 694	13 498 429	10 017 357	11 950 784
+Prebytok/ -Schodok	-175 401	+256 336	-1 372 297	-3 855 552	-3 789 707	-2 485 890	+172 029	+398 489
Príjmové finančné operácie	437 955	614 956	3 219 020	4 188 767	4 141 857	2 835 690	230 000	0
Výdavkové finančné operácie	109 354	310 656	815 956	333 215	303 215	349 800	402 029	398 489

(údaje sú uvedené v Eur)

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Vývoj príjmovej časti rozpočtu (bežné + kapitálové príjmy):

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom v Eur	Skutočnosť plnenia príjmov celkom v Eur
2019	9 663 159	7 383 156
2020	9 307 838	8 061 281
2021	11 027 398	9 920 734
2022	9 997 136	8 920 987 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	11 012 539	

Návrh príjmovej časti rozpočtu je optimistický vzhľadom na súčasnú nepriaznivú ekonomickú situáciu (rast cien energií, vysoká inflácia, rôzne ďalšie dopady a náklady vojnového konfliktu na Ukrajine). Zároveň nie je úplne jasné ako sa táto situácia bude ďalej vyvíjať a aké opatrenia budú v súvislosti s tým prijaté a tiež, aký budú mať vplyv na rozpočet.

V porovnaní s rokom 2022 sa predpokladá značný nárast oproti schválenému rozpočtu. Rovnako je tomu aj v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2022, keď návrh príjmovej časti rozpočtu predpokladá značný nárast. Vo vzťahu k schváleným rokom 2019 – 2020 návrh rozpočtu predpokladá nárast, v porovnaní s rokom 2021 sa jedná takmer o rovnakú úroveň. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že úroveň navrhovaného (schváleného) rozpočtu príjmov je po minulé roky vždy vyššia ako je neskôr dosiahnutá skutočnosť. Zo strany mesta by mala byť samozrejmosťou aj kontinuálna kontrola plnenia príjmov, pretože v podmienkach mesta s nastaveným rozvojom je to veľmi dôležitá otázka vyrovnanosti rozpočtu.

Ako je uvedené v návrhu rozpočtu, v priebehu rozpočtového roka sa očakáva aj rast príjmov z cudzích zdrojov z dôvodu získania dotácií a nenávratných finančných prostriedkov z rozpočtu Európskej únie a ďalších dotačných zdrojov. Od úspešnosti predložených projektov bude závisieť, ako vývoj príjmovej časti rozpočtu, tak i výdavkovej časti rozpočtu.

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu (bežné + kapitálové výdavky):

Rok	Schválený rozpočet výdavkov celkom v Eur	Skutočnosť plnenia výdavkov celkom v Eur
2019	10 053 269	7 558 557
2020	9 723 079	7 804 945
2021	13 197 004	11 293 031
2022	13 852 688	12 710 694 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	13 498 429	

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkom 13 498 429 Eur. V porovnaní s rokom 2022 sa predpokladá mierny pokles oproti schválenému rozpočtu, zároveň však výrazný nárast oproti očakávanej skutočnosti roka 2022. Vo vzťahu k schváleným rokom 2019 – 2021 návrh

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

rozpočtu predpokladá nárast. Aj u výdavkov možno konštatovať, že úroveň navrhovaného (schváleného) rozpočtu je vždy vyššia ako je dosiahnutá skutočnosť.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je nastavená nad reálne zdroje v kapitálovom rozpočte. V návrhu kapitálového rozpočtu sa síce uvažuje s cudzími zdrojmi, avšak tieto nepostačia na vykrytie kapitálového rozpočtu.

Návrh rozpočtu na rok 2023 bez finančných operácií je zostavený ako schodkový. Z prehľadu bilancie skutočne dosiahnutých príjmov a skutočne čerpaných výdavkov mesta je zrejmé, že mesto v uplynulých rokoch hospodáril so schodkom, s výnimkou roka 2020.

2.1. Rozpočet bežných príjmov

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s nárastom bežných príjmov o 11,59 % oproti schválenému rozpočtu v roku 2022 a súčasne s ich nárastom o 6,76 % oproti očakávanej skutočnosti roka 2022.

Vývoj bežných príjmov:

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov v Eur	Skutočnosť plnenia bežných príjmov v Eur
2019	6 949 329	7 078 131
2020	7 518 233	7 526 271
2021	7 283 998	8 149 964
2022	7 639 193	7 984 859 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	8 524 468	

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré mesto vyberie od svojich občanov, a to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta, táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2023. Daňové príjmy mesta v návrhu rozpočtu tvoria 60,68 % z bežných príjmov mesta, v roku 2022 to bolo 63,43 %.

Vývoj daňových príjmov:

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov v Eur	Skutočnosť plnenia daňových príjmov v Eur
2019	4 309 900	4 392 702
2020	4 631 900	4 562 231
2021	4 496 900	4 686 038
2022	4 845 500	4 969 675 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	5 172 600	

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Vývoj výnosu dane z príjmov FO:

Rok	Schválený rozpočet v Eur	Skutočnosť plnenia v Eur
2019	3 396 000	3 503 911
2020	3 530 000	3 488 015
2021	3 400 000	3 600 958
2022	3 750 000	3 874 175 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	4 077 000	

Mesto v návrhu rozpočtu uvažuje s rastom daňových príjmov v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2022, nárast očakáva najmä z výnosu dane z príjmov fyzických osôb a to o 8,72 % (o 327 000 Eur) viac v porovnaní s rozpočtom roka 2022 (očakávaná skutočnosť r. 2022 = o 124 175 Eur viac ako schválený rozpočet).

V čase spracovania návrhu rozpočtu nie je Ministerstvom financií SR zverejnená prognóza podielu obcí a miest na výnose daní z príjmov fyzických osôb pre rok 2023. Pre hospodárenie mesta je veľmi dôležitý výnos dane z príjmov fyzických osôb - podielová daň zo štátneho rozpočtu. Jej podiel na celkových bežných príjmoch je významný a akýkoľvek negatívny vývoj výnosu dane z príjmov fyzických osôb by ovplyvnil vyrovnanosť rozpočtu.

Daň z nehnuteľnosti sa pre rok 2023 nemení, zostáva na úrovni roka 2022. Rovnako na úrovni roka 2022 zostáva daň za užívanie verejného priestranstva a daň za ubytovanie. **Výnos ostatných miestnych daní** – daň za psa, predpokladá v roku 2023 zvýšenie o 1,05 % v porovnaní s rokom 2022.

Poplatok za komunálny odpad FO a PO

Návrh príjmovej časti rozpočtu rozpočtuje položku poplatok za komunálny odpad FO a PO pre rok 2023 na úrovni roka 2022, t. j. vo výške 381 000 Eur, a to napriek známej skutočnosti, ktorou je, že s účinnosťou od 01.01.2023 sa novelou zákona o odpadoch ustanovuje zákaz zneškodňovať odpad skládkovaním, ktorý neprešiel úpravou (mechanicko-biologickou). Uvedené má dopad na zvýšenie nákladov na nakladanie so zmesovým odpadom a zakladá zvýšenie poplatku za komunálny odpad. Výdavková časť bežného rozpočtu v Podprograme 6.1 Zber, vývoz a zneškodňovanie odpadu návrhu rozpočtu s navýšením výdavkov - príspevku pre Technické služby Stará Turá, pre rok 2023 počíta a to vo výške 447 550 Eur. Upozorňujem na to, že príjmová časť návrhu rozpočtu nepokrýva výdavky na nakladanie s komunálnym odpadom. Poplatok za komunálny odpad je účelovo viazaným príjmom mesta. Mesto nemôže poplatok použiť na iné účely ako na tie, ktoré vyplývajú zo zákona o odpadoch. Všeobecne záväzné nariadenie týkajúce sa určenia výšky poplatku za komunálny odpad, resp. jeho zvýšenia s účinnosťou od 01.01.2023 nie je spracované súčasne s návrhom rozpočtu. Navýšenie príjmovej časti návrhu rozpočtu na položke poplatok za komunálny odpad je možné len schválením zvýšenia poplatku za komunálny odpad v rámci všeobecne záväzného nariadenia s účinnosťou od 01.01.2023.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Nedaňové príjmy

Predstavujú 35,23 % rozpočtu bežných príjmov roku 2023. V porovnaní s rokom 2022 návrh rozpočtu predpokladá ich nárast o 22,47 %, v číselnom vyjadrení nárast o 550 875 Eur, v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2022 nárast o 12,32 %.

Príjmy z podnikania v roku 2023 predpokladajú nárast o 52 % oproti schválenému rozpočtu roka 2022. Výška týchto príjmov závisí od výsledkov hospodárenia obchodných spoločností mesta, v ktorých má mesto majetkovú účasť.

U **príjmov z vlastníctva** návrh rozpočtu predpokladá zvýšenie o 11,12 % v porovnaní s rokom 2022 a to z nasledovných dôvodov:

- nájomné z prenájmu bytov Internát – zvýšenie o 21 294 Eur,
- nájomné z prenájmu bytov Dom špecialistov – zvýšenie o 28 734 Eur,
- nájomné z prenájmu bytov Mýtna 595 – zvýšenie o 1 500 Eur.

Positívne hodnotím zhodnocovanie majetku mesta v súvislosti s vyššie uvedenými bytovými domami, ktoré do rozpočtu zabezpečí vyššie príjmy z prenájmu.

Nájomné Technotur, s. r. o. pre rok 2023 predstavuje pokles o 10 000 Eur. Uvedený pokles je zároveň „dorovnaný“ navýšením položky príjmy z podnikania. Nájomné Lesotur, s. r. o. zostáva na úrovni roka 2022, pričom ani výhľad na roky 2024 a 2025 so zmenou výšky tohto nájmu nepočíta.

U **administratívnych poplatkov a platieb** ide najmä o:

- správne poplatky, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – sú rozpočtované vo výške 24 000 Eur,
- ostatné platby za tovary a služby, recyklačný fond vo výške 3 000 Eur,
- vlastné príjmy ZOS a OS – v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 predpokladá návrh rozpočtu mierny nárast,
- vlastné príjmy ZPS pre rok 2023 nie sú rozpočtované, avšak výhľadovo v roku 2025 rozpočet predpokladá príjem vo výške 180 000 Eur. Dôvodom je zrealizovanie projektu – „Prestavba objektu súp. č. 1 na Zariadenie pre seniorov“.
- pokuty – pre rok 2023 nie je táto položka rozpočtovaná.

Iné nedaňové príjmy v roku 2023 sú rozpočtované vo výške 17 000 Eur, predpokladajú nárast o 142,86 % z dôvodu očakávaného zvýšenia príjmu – výťažok z lotérií a hier o 10 000 Eur. Pre rok 2022 bol príjem na tejto položke rozpočtovaný len vo výške 2 000 Eur a to z dôvodu nepriaznivej situácie v súvislosti s Covid-19.

Tuzemské bežné granty a transfery v návrhu rozpočtu mesta sú v roku 2023 rozpočtované vo výške 2 423 202 Eur, zvýšené o 24,2 % v porovnaní s rokom 2022. Predstavujú najmä finančné toky zo štátneho rozpočtu na financovanie kompetencií preneseného výkonu štátnej správy, spoločných projektov v rámci EÚ a rôzne dotácie. Sú to však položky, ktoré mesto nemá možnosť ovplyvniť.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Vlastné príjmy škôl a školských zariadení v porovnaní s rokom 2022 predpokladajú mierne zvýšenie. Nárast predstavuje 7 300 Eur, t. j. o 2,14 % viac, v porovnaní so schváleným rozpočtom roka 2022, ako aj očakávanou skutočnosťou roka 2022. Ide o príjmy, ktoré získavajú školy a školské zariadenia prevádzkou stravovacích zariadení pre cudzích stravníkov, z prenájmu priestorov a zariadení a z iných činností. Medzi vlastné príjmy patrí aj príspevok zákonného zástupcu na úhradu nákladov v ŠKD, CVČ, ZUŠ a MŠ. Vlastné príjmy slúžia na čiastočnú úhradu prevádzkových nákladov škôl a školských zariadení.

2.2. Rozpočet kapitálových príjmov

Kapitálový rozpočet na rok 2023 je navrhnutý vo výške 2 488 071 Eur, z toho sú ale vlastné kapitálové príjmy, t. j. príjmy z predaja kapitálových aktív rozpočtované len vo výške 667 000 Eur – predaj pozemkov. Konkrétne sa predpokladá príjem z predaja pozemkov IBV Nové Hnilíky vo výške 450 000 Eur, príjem z predaja pozemku pre spoločnosť LIDL Slovenská republika, v. o. s. vo výške 207 000 Eur (predaj bol schválený uznesením MsZ č. 4-XXXI/2022 dňa 17.02.2022 s podmienkou uzavretia kúpnej zmluvy až po právoplatnosti územného rozhodnutia v prospech spoločnosti.) a príjem z predaja nešpecifikovaných pozemkov vo výške 10 000 Eur. V roku 2023 sa predaj stavieb a budov, nepredpokladá. Plnenie vlastných kapitálových príjmov predstavuje rizikový faktor, nakoľko z minulých období je zrejmé, že tento ukazovateľ sa mestu dlhodobo nedarí plniť. Potvrzuje to aj očakávaná skutočnosť k 31.12.2022, ktorá je v porovnaní s rozpočtom na rok 2022 nižšia, predpokladá sa plnenie vlastných kapitálových príjmov len vo výške 259 570 Eur. Očakávania spojené s predajom pozemkov mesta v lokalite Nové Hnilíky sa v priebehu roka 2022 nenaplnili a je otázne, či sa plán predaja podarí zrealizovať v nasledujúcom roku a dosiahnuť tak rozpočtovanú výšku. Je dôležité, aby sa plány predaja majetku z dôvodu naplnenia kapitálových príjmov podarilo zrealizovať, pretože sa s nimi počíta pri realizácii rozvojových programov.

Vývoj kapitálových príjmov:

Rok	Schválený rozpočet kapitálových príjmov v Eur	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov v Eur
2019	210 000	28 504
2020	40 000	31 167
2021	760 000	246 471
2022	410 000	259 570 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	667 000	

Rozhodujúci podiel návrhu kapitálového rozpočtu pre rok 2023 predstavujú **granty a transfery**, a to 73,2,61 %. Rozpočet pre rok 2023 predpokladá príjmy z fondov EÚ a ďalších dotačných zdrojov, pričom prevažná časť z nich je nasmerovaná do oblastí nakladania s odpadmi, konkrétne do vybudovania Strediska triedeného zberu a kompostárne vo výške

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

1 421 919. Ďalšie dotačné zdroje budú vynaložené v súvislosti s realizáciou Detského dopravného ihriska a rozšírením kamerového systému o nové kamery pre mestskú políciu.

2.3. Finančné operácie - príjmy

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa počíta:

- S čerpaním úveru zo ŠFRB vo výške 1 830 100 Eur v súvislosti s projektom „Prestavba objektu súp. č. 1 na zariadenie pre seniorov, Stará Turá“. Prijatie úveru schválilo MsZ uznesením č. 18-XXIII/2021 dňa 24.06.2021.
- S čerpaním úveru zo ŠFRB vo výške 167 590 Eur na rekonštrukciu bytového domu Mýtna 595. Prijatie úveru schválilo MsZ uznesením č. 14-XXXVI/2020 dňa 25.08.2022.
- S prevodom prostriedkov z rezervného fondu vo výške 525 000 Eur. Dôvodom je súčasná zložitá ekonomická situácia, nárast cien energií a miezd, ako aj potreba finančných prostriedkov v súvislosti s pripravenými a prebiehajúcimi investičnými akciami.
- So zapojením zostatku prostriedkov z roku 2021 vo výške 313 000 Eur - uvedené finančné prostriedky mesto získalo ako dotáciu z Environmentálneho fondu za množstvo vytriedeného kuchynského odpadu.

2.4. Rozpočet bežných výdavkov

V roku 2023 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov o 14,79 % oproti schválenému rozpočtu roka 2022. V porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2022 je to o 9,55 % viac. Zvýšenie bežných výdavkov pre rok 2023 sa odvíja najmä od zvýšenia základných taríf platových tried zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme s účinnosťou od 01.01.2023, od rastu cien energií a PHM, inflácie.

Vývoj bežných výdavkov:

Rok	Schválený rozpočet bežných výdavkov v Eur	Skutočnosť plnenia bežných výdavkov v Eur
2019	6 864 638	6 542 935
2020	7 008 803	6 495 659
2021	6 953 421	6 852 989
2022	7 253 333	7 600 114 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	8 326 007	

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Rozpočtovanie bežných výdavkov podľa programov:

Program	Rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Zmena oproti rozpočtu 2022	
				+/-	%
1 Plánovanie, manažment a kontrola	213 260	207 360	214 687	+	0,7
2 Propagácia a marketing	4 153	4 153	6 117	+	47,3
3 Interné služby	226 052	219 552	250 996	+	11,03
4 Ostatné služby	37 800	31 800	8 300	-	78,04
5 Bezpečnosť, právo a poriadok	447 633	456 301	466 573	+	4,23
6 Odpadové hospodárstvo	324 800	353 581	453 550	+	39,64
7 Komunikácie	360 700	369 179	395 000	+	9,51
8 Doprava	3 750	1 250	2 000	-	46,67
9 Vzdelávanie	3 637 829	3 875 271	4 350 760	+	19,6
10 Šport	114 900	122 000	117 000	+	1,83
11 Kultúra	228 100	246 290	254 930	+	11,76
12 Prostredie pre život	200 950	207 900	216 400	+	7,69
13 Sociálna starostlivosť	333 900	372 854	416 660	+	24,79
14 Bývanie	71 446	69 180	59 580	-	16,61
15 Administratíva	1 048 060	1 063 443	1 113 454	+	6,24
Celkom	7 253 333	7 600 114	8 326 007	+	14,79

Rozpočet bežných výdavkov v roku 2023 predpokladá v prípade programov 4, 8 a 14 šetrenie v celkovej výške 43 116 Eur v porovnaní so schváleným rozpočtom roka 2022. V prípade ostatných 12-tich programov ide o nárast výdavkov. Výrazný nárast sa predpokladá v prípade programu 2 Propagácia a marketing, a to o 47,3 %. Program 3 Interné služby rozpočtuje zvýšené výdavky v súvislosti s rastom cien energií (zemný plyn, elektrická energia). Výdavky v programe 6 Odpadové hospodárstvo sa týkajú zvýšenia príspevku pre TSST, m. p. o. o 132 750 Eur. S vyšším príspevkom TSST, m. p. o. majú hospodáriť aj v rámci programu 7 Komunikácie. Zvýšenie príspevku pre Dom kultúry Javorina pre rok 2023 predpokladá vyššie výdavky v programe 11 Kultúra. Výdavky v programe 13 Sociálna starostlivosť sa zvýšia najmä z dôvodu zvýšenia základných taríf platových tried zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Rovnako tomu je aj v prípade programu 15 Administratíva, ktorý predpokladá zvýšenie príspevku pre TSST, m. p. o. a zvýšenie výdavkov na položke mzdy zamestnancov MsÚ. Vychádzajúc z programovej štruktúry je zrejmé, že najväčší objem finančných prostriedkov je alokovaný do Programu 9 Vzdelávanie. Oproti schválenému rozpočtu roka 2022 predpokladá nárast o 19,6 % a v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2022 nárast o 12,27 %. Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území mesta Stará Turá, ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva. Výdavky na školstvo sú z veľkej časti závislé od transferov zo štátneho rozpočtu. Návrh rozpočtov rozpočtových organizácií mesta je spracovaný prehľadne.

Dotácie

Návrh rozpočtu počíta s poskytnutím dotácií na podporu športu v rámci Podprogramu 10.2 Grantový systém na podporu športu vo výške 115 500 Eur, čo je o 7 000 Eur viac ako schválený rozpočet roka 2022. V rámci uvedenej rozpočtovanej sumy podiel vo výške 60,60 % je dotácia pre spoločnosť Mestský športový areál Stará Turá, s. r. o.; podiel vo výške 38,96 % je dotácia, ktorú poskytuje mesto v zmysle VZN č. 2/2021 o dotáciách na podporu športu v meste Stará Turá a ostatný podiel vo výške 0,43 % sú iné bežné výdavky v súvislosti s grantovým systémom.

Poskytnutie dotácií pre právnické osoby, ktorých zakladateľom nie je mesto, a pre fyzické osoby – podnikateľov sú rozpočtované v rámci Programu 4 Ostatné služby - Podprogram 4.2, Prvok Transfery na rôzne účely podľa VZN (podľa VZN mesta č. 2/2014) vo výške 8 000 Eur, čo je o 24 500 Eur menej, ako schválený rozpočet pre rok 2022. V zmysle § 7 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa v rozpočte obce (mesta) na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov. Tieto kritériá návrh rozpočtu dotácií opakovane nespĺňa.

Mesto v súvislosti s aktuálnou nepriaznivou ekonomickou situáciou v rámci šetrenia prijalo opatrenia na zníženie bežných výdavkov a to aj v prípade podprogramu 4. 2 Prvok Participatívny rozpočet – pre rok 2023 sa táto položka nerozpočtuje.

2.5. Rozpočet kapitálových výdavkov

Vývoj kapitálových výdavkov:

Rok	Schválený rozpočet kapitálových výdavkov v Eur	Skutočnosť plnenia kapitálových výdavkov v Eur
2019	3 188 631	1 015 622
2020	2 714 276	1 309 286
2021	6 243 583	4 440 042
2022	6 599 355	5 110 580 (očakávaná skutočnosť)
Návrh 2023	5 172 422	

Rozpočet kapitálových výdavkov je nastavený na vlastné zdroje mesta - kapitálové príjmy v obmedzenom rozsahu a cudzie zdroje (granty a transfery z jednotlivých operačných programov, bankový úver, úvery zo ŠFRB). Spolufinancovanie musí byť zabezpečené mestom, z jeho vlastných zdrojov. V prípade mesta zdrojmi spolufinancovania sú len vlastné kapitálové

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

příjmy, ktoré sú rozpočtované, ale je potrebné upozorniť, že ide len o rozpočtované zdroje, nejde o hotovostné finančné prostriedky, ktoré sú k dispozícii na úhradu.

V návrhu rozpočtu pre rok 2023 sa uvažuje s realizáciou 3-och rozvojových programov, ktoré predpokladajú krytie z eurofondov a ďalších dotačných zdrojov nasledovne:

1. Kamerový systém
2. Stredisko triedeného zberu a kompostáreň
3. Detské dopravné ihrisko

V roku 2023 sa uvažuje v pokračovaní rozvojových programov:

1. Konverzia školy na MsÚ
2. Zariadenie pre seniorov
3. Obnova bytového domu Mýtina 595

V rámci kapitálového rozpočtu sú ďalej naplánované výdavky:

- v súvislosti s územným plánovaním, výkupom pozemkov a rozvojovými projektami v celkovej výške 46 000 Eur, ako uvádza Program 1,
- v rámci Programu 3 na Mestský informačný systém vo výške 68 320 Eur,
- na komplexnú rekonštrukciu komunikácií cez transfer pre Technické služby Stará Turá vo výške 216 000 Eur v Programe 7,
- na cesty a komunikácie IBV Nové Hnilíky v rámci Programu 7 vo výške 28 000 Eur – V textovej časti programového rozpočtu absentuje uvedená položka rozpočtu.
- v rámci Programu 10 Šport na Cyklochodník kataster Stará Turá – Nová Lhota – Lubina vo výške 15 000 Eur,
- v súvislosti s obnovou a rekonštrukciou Domu kultúry Javorina vo výške 15 000 Eur,
- cez príspevok pre Technické služby Stará Turá vo výške 18 000 Eur - starostlivosť o verejné priestranstvá v rámci Programu 12,
- v súvislosti so spracovaním projektovej dokumentácie pre stavebné konanie – Projekt „Vodovod Topolecká“ vo výške 10 000.

2.6. Finančné operácie - výdavky

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií vo výške 349 800 Eur sa počíta:

- a) so splátkami istín vo výške 343 400 Eur nasledovne:
 - inteligentné lavičky – 3 100 Eur,
 - Konverzia školy na MsÚ – 150 000 Eur,
 - Prestavba objektu súp. č. 1 na zariadenie pre seniorov – 48 000 Eur,
 - Splátky istín úverov – bytové jednotky a bytové domy vo výške 142 300 Eur.
- b) splátkou leasingu – osobný automobil vo výške 6 400 Eur.

V návrhu rozpočtu v roku 2024 sa počíta s prvou splátkou návratnej finančnej výpomoci vo výške 48 119 Eur, ktorá bola mestu poskytnutá v roku 2020 zo strany štátu z dôvodu

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške 192 474 Eur. Finančná výpomoc bola použitá na opravu a rekonštrukciu miestnych komunikácií prostredníctvom Technických služieb Stará Turá v roku 2020.

2.7. Príspevkové organizácie mesta

Príspevkové organizácie mesta – Technické služby Stará Turá a Dom kultúry Javorina, spracovávajú vlastné rozpočty príjmov a výdavkov a na rozpočet mesta sú napojené príspevkom na bežnú činnosť i na kapitálové výdavky.

Technické služby Stará Turá

Príspevok na prevádzkovú činnosť predstavuje 1 409 150 Eur, t. j. o 16,59 % viac v porovnaní so schváleným rozpočtom roka 2022 (1 208 650 Eur).

V návrhu kapitálového rozpočtu sa uvažuje s transferom vo výške 234 000 Eur, t. j. o 0,9 % viac v porovnaní so schváleným rozpočtom roka 2022 (232 000 Eur) a je smerovaný nasledovne:

- Prvok 7.3.1 Komplexná rekonštrukcia komunikácií vo výške 216 000 Eur. Pre rok 2023 je mestom určená priorita – cesta a spevnené plochy pri „novom Mestskom úrade“ v rámci projektu Konverzia školy.
- Podprogram 12.1 Verejné priestranstvá - kapitálové výdavky súvisiace dokončením zateplenia Domu smútku, dobudovaním urnového hája na cintoríne a dokončením automatického zavlažovania zelene na námestí - spolu vo výške 18 000 Eur.

Ďalší zdroj krytia výdavkov TSST predstavujú vlastné príjmy vo výške 320 000 Eur.

Dom kultúry Javorina

Príspevok mesta na bežnú činnosť predstavuje 248 930 217 Eur, t. j. o 14,58 % viac v porovnaní so schváleným rozpočtom roka 2022. Návrh kapitálového rozpočtu pre rok 2023 transfer nepredpokladá. Ďalším zdrojom krytia výdavkov sú vlastné príjmy vo výške 126 910 Eur. Návrh rozpočtu je zostavený s ohľadom na prebiehajúcu energetickú krízu – zvýšenie cien energií, ktorých výšku nie je momentálne možné jednoznačne určiť, a s ohľadom na zvyšovanie miezd - zvýšenie základných stupníc platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme s účinnosťou od 01.01.2023 a od 01.09.2023 na základe Nariadenia vlády SR č. 296/2022 Z. z.

Programové rozpočty výdavkov majú obe príspevkové organizácie spracované samostatne s uvedením podrobného popisu činností a použitia príspevku zo strany mesta.

2.8. Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet mesta na rok 2023 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z ustanovenia § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

MESTO STARÁ TURÁ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA

Rozpočet na rok 2023 je zostavený ako schodkový – plánovaný schodok je vo výške 2 485 890 Eur (ide o rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami rozpočtu bez finančných operácií). Výhľadovo roky 2024 a 2025 predpokladajú pozitívny stav a tým sú prebytky rozpočtov.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, plánovaný prebytok je vo výške 198 461 Eur, **kapitálový rozpočet** ako schodkový – plánovaný schodok je vo výške 2 684 351 Eur. Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý prebytkom bežného rozpočtu vo výške 198 461 Eur a prebytkom z finančných operácií vo výške 2 485 890 Eur. Návrhy kapitálových rozpočtov rokov 2024 a 2025 predpokladajú výrazne nižšie schodky v porovnaní s návrhom rozpočtu na rok 2023.

Plány mesta dosiahnuť prebytok bežného rozpočtu hodnotím pozitívne, tieto ambície sa podarilo naplniť aj v prípade rokov 2020 – 2021, očakávaná skutočnosť tohto roka tomu tiež nasvedčuje. Aby sa rozpočtovaný prebytok bežného rozpočtu naozaj naplnil, je potrebná dôsledná kontrola plnenia príjmov zo strany mesta a regulované čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia rozpočtovaných výdavkov.

Dosiahnutie prebytkov bežného rozpočtu pre načrtnutý vývoj rokov 2024 – 2025 (v tomto prípade dosť výrazný prebytok) je otázne, nakoľko sa nepredpokladá šetrenie na strane bežných výdavkov (majú rastúcu tendenciu) a budú závisieť od plnenia rozpočtu bežných príjmov.

C. ZÁVER

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta www.staratura.sk v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona

č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2023 - 2025 konštatujem, že je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V Starej Turej, 21. októbra 2022

Ing. Simona ŠTEPANOVIČOVÁ, v. r.
hlavná kontrolórka mesta